

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	бакалавр	Форма навчання	денна	Навчальний рік/семестр	2023/2024, (II/3)
-----------------------------	----------	-----------------------	-------	-------------------------------	----------------------

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Економічна теорія
Кафедра	Обліку і аудиту
Освітня програма	Туризм
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни: обов'язкова Кількість кредитів: 3 Лекції: 26 Семінарські/практичні заняття: 10 Лабораторні заняття: – Самостійна робота: 54
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Неймет Віктор Вікторович доктор філософії з економіки e-mail: nemet.viktor@kmf.org.ua
Пререквізити навчальної дисципліни	Базові знання з математики
Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни	<p>Анотація дисципліни. Розвиток сучасної економіки визначає потребу теоретичного усвідомлення та аналізу змісту сучасних економічних процесів. А сучасні реалії глобалізації, соціалізації, гуманізації, інтелектуалізації, екологізації та інформатизації суспільного життя породжують потребу розвитку економічного знання, всебічному осмисленню економічних процесів як визначальної складової людського життя. Вивчення мікро- та макроекономіки сприяє формуванню у студентів актуальних економічних знань та озброєнню їх теоретичними інструментами прийняття ефективних та обґрунтованих рішень у професійній діяльності майбутніх фахівців.</p> <p>Мета дисципліни – отримання студентами ґрунтовних економічних знань, формування у них логіки економічного мислення й економічної культури, навчання їх базовим методам пізнання і аналізу економічних процесів, вмінню приймати обґрунтовані рішення, пов'язані з їх майбутньою професійною діяльністю.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набувати наступних важливих складових компетентності:</p>

	<p><i>Загальні компетентності:</i></p> <p>К02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>К04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу.</p> <p>К06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації.</p> <p><i>Програмні результати навчання:</i></p> <p>ПРО1. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.</p> <p>Тематика навчальної дисципліни:</p> <p>Змістовий модуль 1. Мікрорівновага суб'єктів ринку</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет і метод економічної теорії 2. Фактори виробництва. Альтернативна вартість. Крива виробничих можливостей. 3. Теорія граничної корисності та поведінки споживача 4. Аналіз попиту і пропозиції. Ринкова рівновага 5. Підприємство. Витрати та доходи підприємства. Прибуток 6. Ринок досконалої конкуренції. Олігополія та монополістична конкуренція <p>Змістовий модуль 2. Макроекономіка та її структурні елементи</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Основи макроекономіки. 8. Макроекономічні показники в системі національних рахунків 9. Особливості функціонування товарного ринку та ринку праці 10. Грошовий ринок та інфляційний механізм 11. Макроекономічний аналіз споживання та інвестицій 12. Держава в системі макроекономічного регулювання 	
<p>Критерії контролю та оцінювання результатів навчання</p>	<p>Методи контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Тестування, розв'язок практичних завдань (протягом семестру під час проведення аудиторних занять); • Модульна контрольна робота (проводиться у письмовій формі двічі за семестр по закінченню кожного змістового модуля); • Залік в усній формі. 	
<p align="center">Розподіл балів, які нараховуються за виконання окремих складових курсу (деталі наведені в додатку 1)</p>		
<p align="center">Семестрові завдання</p>	<p align="center">Бали</p>	<p align="center">Критерії оцінювання</p>
<p>Змістовий модуль I</p>	<p align="center">30</p>	<p>Усього 30 балів, 12 з яких за модульну контрольну роботу. Розподіл балів наведено в додатку 1.</p>
<p>Змістовий модуль II</p>	<p align="center">30</p>	<p>Усього 30 балів, 12 з яких за модульну контрольну роботу. Розподіл балів наведено в додатку 1.</p>
<p>Залік</p>	<p align="center">40</p>	<p>Розподіл балів наведено в додатку 1. Перелік питань наведено в додатку 2.</p>

<p>Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)</p>	<p>Політика дисципліни передбачає дотримання академічної доброчесності, тобто:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; • Посилання на джерела інформації у разі використання чужих ідей, тверджень, відомостей • Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; • Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. <p>Студент має повідомити (в письмовій формі) про використання ШІ, якщо таке мало місце, та описати, яким чином його було застосовано; необхідно надати посилання на взаємодії з чат-ботами.</p> <p>Посилання на Google Classroom дисципліни: https://classroom.google.com/c/ODE1MDYzODQxNDA2</p> <p>Методичне забезпечення доступно за посиланням: https://okt.kmf.uz.ua/ftt/oktat-ftt/Turyzm_Turizmus_BSc/Ekonomichna_teoriiia_Kozgazdasagtan/</p> <p>Викладання навчальної дисципліни повністю забезпечене методичними, технічними та програмними (комп'ютери та комп'ютерні програми, інтерактивна дошка, проектори та ін.) засобами.</p>
<p>Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основи економічної теорії : навч. посібник. / О. О. Кравцов. – Кривий Ріг-Prague: Oktan Print, 2023. – 355 с. 2. Економічна теорія [Електронний ресурс] : навчальний посібник для самостійної роботи студентів / М. А. Мащенко, М. С. Бріль, О. М. Кліменко та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, доц. М. А. Мащенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. – 266 с. 3. Фісуненко Н. О., Альошина Т. В., Сидоров О. А., М'ячин В.Г. Макроекономіка: навч. посіб. Дніпро: ДДУВС, 2023. 148 с. 4. Петруня Ю. Є., Задоя А. О. Економіка: базовий курс : навчальний посібник. – [6-те вид., переробл. і доп.]. – Серія :“Бізнес. Економіка. Фінанси”. – Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2023. – 200 с.

Опис критеріїв оцінювання за видами робіт і контролю з детальним описом шкалування розподілу балів

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: змістовий модуль 1 – 30 балів; змістовий модуль 2 – 30 балів; разом 60 балів. Залік – 40 балів.

Семестрові завдання	Бали	Критерії оцінювання
Змістовий модуль I	30	Усього 30 балів, 12 з яких за модульну контрольну роботу.
Змістовий модуль II	30	Усього 30 балів, 12 з яких за модульну контрольну роботу.
Зокрема:		
Активність на практичних заняттях: тестування, розв'язок практичних/ ситуаційних завдань (протягом семестру під час проведення аудиторних занять, оцінюється сумою набраних балів)	0-12 (Змістовий модуль 1) 0-12 (Змістовий модуль 2)	Проводиться на кожному практичному занятті шляхом виконання завдань (тестування, розв'язок практичних/ ситуаційних завдань), отриманих в процесі навчання. Оцінка за практичне заняття: 1 бал – за тестування; 1 бал – за виконання практичних/ситуаційних завдань. Критерії оцінювання для тестів: 0,1 бал – правильна відповідь. <i>Критерії оцінювання для практичних/ ситуаційних завдань:</i> ✓ 1 бали – здобувач освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом з дисципліни, вільно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст завдань; ✓ 0,5 балів - здобувач освіти достатньо володіє навчальним матеріалом, обгрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст завдань. Однак при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються окремі несуттєві неточності та незначні помилки; ✓ 0 балів - здобувач освіти не володіє матеріалом.
Самостійна робота	0-6 (Змістовий модуль 1) 0-6 (Змістовий модуль 2)	Здобувачі освіти мають можливість додатково опрацювати матеріал. Самостійна робота оцінюється додатковим балом, що сприяє стимулюванню здобувачів освіти до більш глибокого вивчення предмету та активної участі у процесі навчання.
Модульна контрольна робота (проводиться у письмовій формі двічі за семестр по закінченню кожного змістового модуля.)	0-12 (Змістовий модуль 1) 0-12 (Змістовий модуль 2)	Включає: - два теоретичні питання – 6 балів (кожне по 3 бали); - одне практичне завдання – 4 бали; - тестування – 2 бали. Оцінка знань з теоретичного питання має рівні від 0 до 3 балів: ✓ 3 бали – вичерпний виклад змісту питання із вмінням робити висновки, ✓ 2 бали – правильний, але не досить повний виклад змісту питання, допущено помилки і неточності; ✓ 1 бал – характер відповіді дає підставу стверджувати, що здобувач вищої освіти неправильно зрозумів зміст питання і тому не відповідав на нього по суті, припустившись грубих помилок у змісті відповіді; ✓ 0 балів – здобувач вищої освіти не знає правильної відповіді. Практичне завдання в модульній контрольній роботі оцінюються у 4 бали, у т.ч.: ✓ від 0 до 2 балів – за правильність проведених розрахунків і отриманих результатів; ✓ від 0 до 2 балів – за вміння формулювати обгрунтовані висновки за результатами завдання. Тестування: 0,2 бал – правильна відповідь.

Підсумковий контроль: залік (в усній формі)	0-40	<p>Залік складається із чотирьох теоретичних питань. Кожне теоретичне питання оцінюється у 10 балів за такими критеріями оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ 10 балів – вичерпний виклад змісту питання із застосуванням аналізу та вмінням робити висновки; ✓ 8 балів – розгорнутий виклад змісту питання, але відсутні аналіз та висновки; ✓ 6 балів – правильний, але не досить повний виклад змісту питання; ✓ 4 балів – неповний виклад змісту питання та допущено значні помилки і неточності; ✓ 2 балів – характер відповіді дає підставу стверджувати, що здобувач освіти неправильно зрозумів зміст питання і тому не відповів на нього по суті, припустившись грубих помилок у змісті відповіді; ✓ 0 балів - здобувач освіти не знає правильної відповіді.
---	-------------	---

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як сума балів за змістові модулі та оцінка за залік.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Перелік питань на залік з дисципліни «Економічна теорія»

1. Сутність предмета економічної теорії та її поділ на мікро- і макроекономіку.
2. Характеристика основних методів економічних досліджень.
3. Економічні потреби, їх класифікація та види економічних благ.
4. Базові проблеми економічної організації суспільства.
5. Аналіз базових факторів виробництва (праця, земля, капітал, підприємництво).
6. Сутність альтернативної вартості та її роль у прийнятті рішень.
7. Побудова та аналіз кривої виробничих можливостей.
8. Проблема обмеженості ресурсів та необхідність економічного вибору.
9. Сутність корисності блага, загальна та гранична корисність.
10. Дія закону спадної граничної корисності.
11. Правило максимізації корисності та умови рівноваги споживача.
12. Вплив ефекту доходу та ефекту заміщення на поведінку покупця.
13. Закон попиту, крива попиту та нецінові фактори впливу на нього.
14. Закон пропозиції, крива пропозиції та фактори впливу на неї.
15. Механізм встановлення ринкової рівноваги та рівноважної ціни.
16. Сутність еластичності попиту і пропозиції за ціною.
17. Роль підприємства як основної ланки ринкової економіки.
18. Характеристика постійних та змінних витрат виробництва.
19. Аналіз загальних, середніх та граничних витрат фірми.
20. Види доходу підприємства (загальний, середній, граничний виторг).
21. Економічна сутність прибутку та різниця між бухгалтерським і економічним прибутком.
22. Основні риси ринку чистої (досконалої) конкуренції.
23. Ознаки чистої монополії та економічні наслідки її існування.
24. Специфіка ціноутворення на ринку монополістичної конкуренції.
25. Характерні риси олігополії та взаємозалежність фірм.
26. Предмет макроекономіки та її базові суб'єкти.
27. Модель макроекономічного кругообігу доходів і витрат.
28. Основні цілі та інструменти макроекономічної політики.
29. Економічний цикл та характеристика його основних фаз.
30. Система національних рахунків та її значення для аналізу економіки.
31. Валовий внутрішній продукт (ВВП) та основні методи його розрахунку.
32. Співвідношення номінального і реального ВВП та дефлятор ВВП.
33. Зміст похідних макроекономічних показників (ВНП, національний дохід).
34. Структура сукупного попиту (AD) та нецінові фактори його зміни.
35. Особливості кривої сукупної пропозиції (AS) у різних періодах.
36. Механізм досягнення рівноваги в моделі макроекономічної рівноваги (AD-AS).
37. Сутність та наслідки безробіття на ринку праці, закон Оукена.
38. Сутність, функції та еволюція грошей.
39. Структура грошового ринку та взаємодія попиту і пропозиції грошей.
40. Дворівнева банківська система (Центральний банк та комерційні банки).
41. Причини виникнення та види інфляції.
42. Соціально-економічні наслідки інфляції та зв'язок із безробіттям (крива Філіпса).
43. Взаємозв'язок споживання та заощадження в макроекономіці.
44. Гранична схильність до споживання та заощадження.
45. Економічна сутність інвестицій та фактори, що визначають їх обсяг.
46. Дія ефекту мультиплікатора інвестицій в економіці.
47. Економічні функції держави та необхідність державного втручання.
48. Механізм дії фіскальної (податково-бюджетної) політики держави.
49. Інструменти монетарної (грошово-кредитної) політики Центрального банку.
50. Сутність, джерела та показники економічного зростання.

Допоміжна література з дисципліни «Економічна теорія»

1. Макаренко М.І., Семененко Т.О., Петрушенко Ю.М. Макроекономіка: підручник. 2-ге вид., переробл. Суми: Сумський державний університет, 2021. 307с.
2. Макроекономіка : навч. посіб. / за ред. проф. С.І. Архієреєва – Х : Видавництво Іванченка І.С., 2019. – 216 с.
3. Макроекономіка. Мікроекономіка : практикум / О. М. Кібік, Є. В. Редіна, Ю. В. Хаймінова та ін. – Одеса, 2020. – 76 с.
4. Панчишин С. Макроекономіка: Навч. посібник / Степан Панчишин. – 4-те вид., виправлене і доповнене. – Львів: Априорі, 2022. – 524с.
5. Мікроекономіка: навч. посіб./О.С. Яцюк; Івано- Франків. нац. техн. ун-т нафти і газу. Івано- Франківськ: ІФНТУНГ, 2021. 189 с.
6. Мікроекономіка: опор. конспект лекцій / А.Г. Герасименко, Н.В. Квіцинська. Київ: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2020. 104 с.
7. Палійчук Є.С. Мікроекономіка. Тестові завдання. Ужгородський національний університет. 2021. 30 с.
8. Міністерство фінансів України. URL : <http://www.minfin.gov.ua>.
9. Рахункова палата України. URL : <http://www.ac-rada.gov.ua/>
10. Ющенко В. Гроші: розвиток попиту та пропозиції в Україні. Київ : Скарби, 2020. 335 с.
11. Туленков М. В. Ринок праці в інституціональному вимірі М. В. Туленков, А. В. Зарицька Ринок праці та зайнятість населення. 2019. № 4.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України: <http://zakon4.rada.gov.ua>
2. Офіційний сайт Державної податкової служби України: <http://www.tax.gov.ua>
3. Офіційний сайт Держкомстату України: <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Офіційний сайт журналу «Податки і бухгалтерський облік»: <http://www.factor.ua>
5. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України: <http://www.mon.gov.ua>
6. Офіційний сайт Міністерства фінансів України: <http://www.minfin.gov.ua>
7. Офіційний сайт Національного банку України: <http://www.bank.gov.ua>